

แผนการสอน เพศวิถีศึกษา

สำหรับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
โดย **amaze**

การเป็นมิตร

กับคนที่มี

ความหลากหลายทางเพศ

(LGBTQIA+)

amaze

**Advocates
for Youth**
Rights. Respect. Responsibility.

unesco

เกี่ยวกับแผนการสอน

แผนการสอนนี้เป็นหนึ่งในเก้าของชุดแผนการสอนที่มีไว้เพื่อส่งเสริมการจัดการสอนเพศวิถีศึกษาสำหรับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แผนการสอนนี้ถูกออกแบบเพื่อใช้ร่วมกับวิดีโอของ AMAZE ที่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของแผนการสอน ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ร่วมกับแผนการสอนที่มีอยู่แล้ว หรือสามารถเป็นทรัพยากรในการสนับสนุนการสอนเพศวิถีศึกษา

การเรียนรู้เพศวิถีศึกษาในประเด็นและเนื้อหาเฉพาะนี้ ควรส่งเสริมโอกาสให้แก่ผู้เรียนในการพัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างพฤติกรรมการเรียนรู้ทั้งในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ชุดแผนการสอนเพศวิถีศึกษาตัวอย่างนี้ครอบคลุมเพียงบางวัตถุประสงค์การเรียนรู้เท่านั้นหลายครั้งแผนการสอนแผนหนึ่ง ไม่เพียงพอสำหรับทำให้ผู้เรียนบรรลุพฤติกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรติดตามผลการเรียนรู้เป็นระยะ ทั้งใช้รูปแบบการสอนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้สะท้อนความคิดและเจตคติ และฝึกฝนทักษะ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของแผนการสอนวิถีเพศศึกษาที่ต้องการ

การเป็นมิตรกับคนที่มี

ความหลากหลายทางเพศ (LGBTQIA+)

แผนการสอน

เพศวิถีศึกษา โดย **amaze**

ความสอดคล้องกับแนวปฏิบัติสากลทางวิชาการเรื่องเพศวิถีศึกษา

แนวคิดหลัก 1: ความสัมพันธ์

- หัวข้อที่ 1.3: การยอมรับความแตกต่าง การมีส่วนร่วม และความเคารพซึ่งกันและกัน กลุ่มอายุ 9-12 ปี

แนวคิดหลัก 5: ทักษะเพื่อการมีสุขภาพและสุขภาวะที่ดี

- หัวข้อที่ 5.1: บรรทัดฐานและอิทธิพลของเพื่อนต่อพฤติกรรมทางเพศ กลุ่มอายุ 9-12 ปี

ความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียน

นักเรียนได้เรียนเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ ความหมายของ LGBTQIA+ หรือความหลากหลายทางเพศมาก่อน และยอมรับว่าทุกคนล้วนมีเอกลักษณ์เฉพาะตนและควรได้รับการปฏิบัติอย่างมีศักดิ์ศรีและความเคารพ

สำหรับช่วงกลุ่มอายุ

มัธยมศึกษาปีที่ 1-2 (อายุประมาณ 10-14 ปี)

เวลา

45 นาที

การเตรียมตัวของครู

- ดูวิดีโอ การเป็นมิตรกับคนที่มีความหลากหลายทางเพศ ของ AMAZE ล่วงหน้าเพื่อทำความเข้าใจกับเนื้อหาและเพื่อให้แน่ใจว่าสะดวกใจที่จะเปิดในห้องเรียนได้
- ทดลองเล่นวิดีโอเพื่อให้แน่ใจว่าสามารถเปิดได้ในห้องเรียน โดยอาจกำหนดให้เล่นตั้งแต่เริ่มต้น (เพื่อหลีกเลี่ยงโฆษณา) บนยูทูปเปิดจากเพลย์ลิสต์ของ AMAZE (**AMAZE playlist**) หรือดาวน์โหลดไว้ล่วงหน้า ทั้งนี้ ครูอาจใช้คำสั่งกำหนดความเร็วในการเล่น (**YouTube Playback Speed function**) เพื่อให้เหมาะสมกับระดับของนักเรียน

อุปกรณ์ที่ต้องใช้

- เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมสัญญาณอินเทอร์เน็ตและลำโพง
- เครื่องฉายภาพโปรเจ็คเตอร์พร้อมจอ
- ลิงก์วิดีโอ: <https://youtu.be/ohH9dfZAM0A>
- ซอล์กและกระดานดำ
- กระดาษสำหรับจดโน้ต

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

เมื่อจบคาบนี้ นักเรียนสามารถที่จะ

1. บอกริยาของการเป็นมิตรกับ LGBTQIA+ ได้ (พุทธิพิสัย)
2. ยอมรับความสำคัญของการเป็นมิตรกับ LGBTQIA+ (จิตพิสัย)
3. อธิบายวิธีการเป็นมิตรกับ LGBTQIA+ ได้อย่างน้อยสองวิธี (พุทธิพิสัย)

หมายเหตุสำหรับครู: กิจกรรมทบทวนในบทเรียนนี้อาจทำหายสำหรับบางเรียนบางคน ดังนั้นครูจึงควรรู้ว่าปฏิกริยาของนักเรียนอาจมีอะไรได้บ้าง นักเรียนบางคนอาจเคยถูกปฏิบัติในทางที่ไม่ดี ในขณะที่บางคนอาจเคยปฏิบัติไม่ดีต่อผู้อื่นหรือเคยมีส่วนร่วมในการปฏิบัติที่ไม่ดีนั้น ครูพยายามเน้นที่ด้านดีของการปฏิบัติที่ดีต่อผู้อื่นและป้องกันไม่ให้นักเรียนระบุชื่อหรือตำหนิเพื่อนของตน โดยการขัดจังหวะคนที่เริ่มเล่าเรื่องว่าเพื่อนคนอื่นเคยทำอะไร พยายามกระตุ้นให้นักเรียนที่ต้องการแจ้งการประพฤติที่ไม่เหมาะสมที่เคยพบเจอขึ้นกับครูเป็นการส่วนตัว

ขั้นตอน

ขั้นที่ 1

บอกนักเรียนว่าวันนี้จะสนทนาเกี่ยวกับการช่วยเหลือ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือการเป็นมิตรกับคนที่เป็นเหยื่อของคนใจร้าย โดยจะเน้นในกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยขั้นแรกให้แจกกระดาษจดโน้ตให้นักเรียนทุกคน

ให้นักเรียนคิดสักสองสามนาทีว่าตนรู้สึกอย่างไรเมื่อมีคนอื่นปฏิบัติไม่ดีหรือใจร้ายต่อตนเอง และสาเหตุว่าเป็นเพราะเพศ เพศสภาวะ ความสามารถ ชาติพันธุ์ ศาสนา สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว เพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศของตน

หลังจากนั้นให้นักเรียนใช้เวลาอีกสองสามนาทีคิดว่าตอนที่เจอสถานการณ์อย่างนั้นได้พูดหรือทำอะไรลงไป ทำแล้วรู้สึกอย่างไร และหลังจากนั้นทำอะไรกับสิ่งที่เกิดขึ้นหรือไม่

หลังจากให้นักเรียนได้นึกทบทวนแล้ว ถามว่า “นักเรียนคิดว่าคำที่สามารถอธิบายความรู้สึกตอนนั้นของนักเรียนคืออะไร?” ให้เขียนคำนั้นลงไปบนกระดาษจดโน้ต ในขณะเดียวกันให้ครูเขียน “เมื่อมีคนปฏิบัติต่อฉันไม่ดี ฉันรู้สึก...” ลงบนกระดาษ

ให้ครูรวบรวมกระดาษเมื่อนักเรียนเขียนเสร็จแล้ว สับกระดาษโน้ตทั้งหมดแล้วแจกให้กับนักเรียนคนละแผ่น ให้นักเรียนแต่ละคนเติมคำลงบนกระดาษด้วยคำที่ตนได้บนกระดาษจดโน้ต หากนักเรียนไม่เขียนหรือมีนักเรียนเพียงคนสองคนที่กล้าพูด ให้ครูเพิ่มประโยคใหม่ เช่น พูดว่า “ครูได้ยินว่ามีคนที่ถูกปฏิบัติไม่ดีและเขาบอกรู้สึกว่าเขารู้สึก:”

- เสียใจ
- ด้อย
- ไม่มีตัวตน
- ไม่มีค่า
- โง่
- ไม่มีทางสู้
- โกรธ
- ไม่พอใจ

ให้นักเรียนลองคิดว่าถ้ามีเพื่อนหรือใครสักคนที่ไว้ใจช่วยเหลือจะทำให้สถานการณ์นั้นง่ายขึ้นไหม แล้วถามว่า “เคยมีคนปฏิบัติไม่ดีต่อนักเรียนแล้วมีคนเข้ามาช่วยไหม?” ให้นักเรียนเขียนคำที่แสดงความรู้สึกเมื่อได้รับความช่วยเหลือนั้นลงไปบนกระดาษจดโน้ต ในขณะเดียวกันให้เขียน “เมื่อมีคนช่วยเหลือฉันในสถานการณ์ที่ไม่ดี ฉันรู้สึก...” ลงบนกระดาษ เมื่อนักเรียน

เขียนเสร็จแล้ว รวบรวมกระดาษทั้งหมดแล้วสับก่อนที่จะแจกคืนให้กับนักเรียน ให้นักเรียนเขียนคำที่แต่ละคนได้ลงบนกระดาษแล้วจดคำที่นักเรียนเขียนบนกระดาษเอาไว้ ถ้าไม่มีนักเรียนคนใดหรือมีเพียงสองสามคนที่เขียน ให้เพิ่มบางประโยค เช่น บอกว่า “ครูได้ยินว่าคนที่เคยได้รับความช่วยเหลือจากคนอื่นรู้สึก:”

- ดี
- ขอขอบคุณ
- ได้รับการดูแลเอาใจใส่
- มีความสุข
- มีพลัง
- มีกำลังใจ

เมื่อเขียนทุกคำบนกระดาษจนครบ ทบทวนลิสต์ทั้งสองที่ได้แล้วนำกระบวนให้นักเรียนทบทวนโดยการถามคำถามต่อไปนี้:

- รู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับคำเหล่านี้จากประสบการณ์ที่โดนกระทำแล้วมีคนช่วยเหลือ?
- นักเรียนสังเกตอะไรเกี่ยวกับคำเหล่านี้ในการตอบคำถามทั้งสองข้อ?
- ทำไมการช่วยเหลือคนที่ถูกปฏิบัติเช่นนั้นหรือถูกกลั่นแกล้งจึงสำคัญ?
- นักเรียนจะทำอะไรถ้าเพื่อนของนักเรียนถูกคนอื่นปฏิบัติในทางที่ไม่ดี?

(20 นาที)

ขั้นที่

2

จากนั้น ให้อธิบายว่ามิตรก็คือคนที่ทำให้สิ่งที่นักเรียนเพิ่งพูดถึง (โดยอ้างถึงคำตอบของคำถามที่สอง) และคนที่เป็มิตรกับ LGBTQIA+ มักจะเป็นคนที่ไม่ได้เป็ LGBTQIA+ แต่ช่วยเหลือและสนับสนุนคนที่เป็ บางครั้งคนที่เป็ LGBTQIA+ อาจตกเป็เหยื่อเพราะเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศของตน ซึ่งเป็นสิ่งไม่ถูกต้องหรือทำร้ายจิตใจได้ ดังนั้น การที่มีคนสนับสนุนคนที่เป็ LGBTQIA+ ไม่เพียงแต่จะทำให้ทุกคนรู้สึกดีเท่านั้น แต่ยังช่วยส่งเสริมให้คนอื่น ๆ ทำเช่นเดียวกันอีกด้วย

หมายเหตุสำหรับครู: ในระหว่างคาบเรียนอาจมีนักเรียนที่ถูกมองว่าเป็น LGBTQIA+ ที่ถูกคนอื่นปฏิบัติไม่ดีหรือกลั่นแกล้ง ในกรณีดังกล่าว บอกนักเรียนว่าพฤติกรรมดังกล่าวไม่ถูกต้องและทำร้ายจิตใจได้เช่นกัน

สำหรับวิธีอื่น ๆ ในการเป็นมิตร บอกนักเรียนว่า จะให้ดูวิดีโอสั้น ๆ แล้วฉายวิดีโอ การเป็นมิตรกับคนที่มีความหลากหลายทางเพศ ของ AMAZE ซึ่งมีความยาวสองนาทีให้นักเรียนดู

<https://bit.ly/good-ally>

(5 นาที)

ขั้นที่

3

หลังจากดูวิดีโอแล้ว ให้ครูชวนนักเรียนทบทวนโดยการถามคำถามต่อไปนี้ และเมื่อนักเรียนตอบสนองคำถามสุดท้าย ให้จดคำตอบนั้นลงบนกระดาน

- นักเรียนรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับวิดีโอ?
- การเป็นมิตรกับ LGBTQIA+ หมายถึงอะไร?
- ตัวอย่างของการเป็นมิตรกับ LGBTQIA+ ได้แก่อะไรบ้าง?
- มีวิธีอื่นในการสนับสนุนคนที่เป็น LGBTQIA+ อีกหรือไม่?

หมายเหตุสำหรับครู: ในบางกรณี นักเรียนบางคนอาจใช้ภาษาหรืออารมณ์ขันที่ตีดรณักเรียนที่เป็น LGBTQIA+ ให้ครูขัดจังหวะ บอกให้นักเรียนหยุด และอธิบายว่าภาษาดังกล่าวทำร้ายจิตใจ และแก้ไขพฤติกรรมนั้นกับนักเรียนหลังคาบเรียน

ให้ครูพยายามเน้นสิ่งต่อไปนี้โดยขึ้นอยู่กับคำตอบนักเรียน

- บอกให้เพื่อนของเราที่เป็น LGBTQIA+ และคนที่เรารักรู้ว่าเราพร้อมที่จะรับฟังหากเขาต้องการ
- ปกป้องคนที่ถูกกลั่นแกล้งรังแกเพราะเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ เช่น บอกว่า “ฉันรู้สึกไม่สบายใจมากที่เธอพูดจาไม่ดีเกี่ยวกับคนที่เป็น LGBTQIA+” เป็นต้น
- เข้าร่วมชมรม กลุ่ม หรือองค์กรที่สนับสนุน LGBTQIA+

(15 นาที)

ขั้นที่ 4

ในการสรุป ย้ำว่าคนส่วนใหญ่ล้วนเคยถูกคนอื่นปฏิบัติในทางที่ไม่ดีเพราะเหตุผลใดเหตุผลหนึ่ง แต่คนที่ เป็น LGBTQIA+ อาจมีประสบการณ์ดังกล่าวมากกว่าเพราะเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศของตน ชาวดีก็คือทุกคนสามารถที่จะเป็นมิตรหรือช่วยเหลือคนที่ เป็น LGBTQIA+ ได้ ก่อนที่จะจบคาบเรียนวันนี้ ให้นักเรียนเอากระดาษคนละหนึ่งแผ่นแล้วเขียนลงไปว่าการเป็นมิตรกับ LGBTQIA+ คืออะไร แล้วส่งก่อนออกจากห้อง

(5 นาที)

หมายเหตุสำหรับครู: ในระหว่างคาบเรียนอาจใช้กล่องคำถามที่ไม่ระบุชื่อเนื่องจากนักเรียนอาจมีคำถามเกี่ยวกับเพศวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศเพราะไม่เคยเรียนหัวข้อดังกล่าวมาก่อนหรืออาจเพราะไม่ต้องการถามต่อหน้าเพื่อนร่วมห้อง

ประเด็นสรุปที่สำคัญ

- บางครั้งบางคนก็อาจใจร้ายกับคนอื่นเพราะอายุ เพศสภาวะ ชาติพันธุ์ ศาสนา ความสามารถ หรือสถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวได้
- คนที่เป็น LGBTQIA+ อาจมีประสบการณ์นี้มากกว่าคนอื่นเพราะเพศวิถีหรือวิธีการแสดงออกซึ่งเพศสภาวะของตน
- ทุกคนสามารถที่จะเป็นมิตรกับคนที่ เป็น LGBTQIA+ ได้โดยการสนับสนุนด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น รับฟัง หรือแสดงความไม่พอใจเมื่อมีคนกระทำต่อ LGBTQIA+ ในทางที่ไม่ดี เป็นต้น

แนวทางในการประเมินวัตถุประสงค์การเรียนรู้

กิจกรรมในคาบเรียนแต่ละกิจกรรมมีวัตถุประสงค์เพื่อแนะนำและเน้นย้ำเนื้อหาที่สอน การสนทนาหลังจากดูวิดีโอ และกระดาษคำตอบก่อนออกจากห้องสามารถช่วยให้ครูประเมินได้ว่านักเรียนเข้าใจว่าอะไรคือการเป็นมิตรกับ LGBTQIA+ หรือไม่

คำแนะนำในการประยุกต์ในการสอนทางออนไลน์

ในกรณีที่ต้องสอนทางออนไลน์ ให้ใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล เช่น กูเกิ้ลคลาสรูม หรือ ชูม หรืออาจใช้ jamboard แทนกระดาษจดโน้ตได้ ซึ่งสามารถให้ความเป็นส่วนตัวในลักษณะเดียวกันกับการสับกระดาษได้ โดยนักเรียนสามารถเขียนความรู้สึกต่อคำถามแต่ละข้อลงไปบนด้านใดด้านหนึ่งของ jamboard เมื่อเขียนเสร็จแล้ว ครูหรือนักเรียนคนใดคนหนึ่งอาจอาสาอ่านแต่ละคำให้เพื่อนฟัง หรืออาจจดคำตอบของนักเรียนไว้บนกระดานออนไลน์ก็ได้

การบ้าน (หากมี)

ไม่มี